

Nieuws in de klas

Het educatieplatform van NDP Nieuwsmedia

**Prinsjesdag in het nieuws
2021 - Primair onderwijs**

Inhoudsopgave

Toelichting voor docenten	3
1. Prinsjesdag	6
2. Van wie zijn de plannen?	8
3. Troonrede	13
4. Het koffertje	15
5. Prinsjesdag en daarna	19
6. Discussie over de begroting	20

Prinsjesdag in het nieuws 2021 - Primair onderwijs is een uitgave van Nieuws in de klas. De opdrachten zijn bestemd voor scholieren in het primair onderwijs.

© Stichting Nieuws in de klas, Amsterdam

Uitgave augustus 2021

Samenstelling en redactie: Janneke van Wijk/MediaMucho

Foto cover: FaceMePLS from The Hague, The Netherlands - De Glazen Koets - Prinsjesdag 2016, CC BY 2.0,

Met medewerking van: ProDemos/Bas Banning

ISBN: 978-90-79802-07-4

Nieuws in de klas

Postbus 12040

1100 AA Amsterdam

t: 020-4309190

e: info@nieuwsindeklas.nl

w: www.nieuwsindeklas.nl

Het kopiëren van delen ten behoeve van het gebruik door leerlingen is onbeperkt toegestaan. Het kopiëren van enig onderdeel ten behoeve van elk ander gebruik is alleen toegestaan na schriftelijk verkregen toestemming van de uitgever.

Toelichting voor docenten

Voor u ligt *Prinsjesdag in het nieuws 2021* voor het primair onderwijs. Prinsjesdag is elk jaar op de derde dinsdag van september, dit jaar op 21 september. De opdrachten gaan o.a over de troonrede, het koffertje van de minister van Financiën met de rijksbegroting en de miljoenennota en de algemene beschouwingen. Ook de berichtgeving over Prinsjesdag komt aan bod: hoe schrijven de verschillende nieuwsmedia over deze dag? Moeilijke begrippen, zoals begroting, komen tot leven door vergelijkingen te maken met het dagelijks leven, zoals het maken van een begroting voor een klassenfeestje.

Het programma van Prinsjesdag is in 2021, net zoals vorig jaar, anders dan voorgaande jaren vanwege de coronamaatregelen. De rijtoer in de Glazen Koets gaat niet door en de koning leest de Troonrede voor in de Grote Kerk.

Op www.nieuwsindeklas.nl/prinsjesdag vindt u een overzicht van nieuwssites die Prinsjesdagdossiers bijhouden.

Gebruik nieuwsmedia

De opdrachten in deze bundel zijn van toepassing op Prinsjesdag 2021. Om deze te kunnen maken, zijn actuele nieuwsmedia onmisbaar. De lesuitgave is dan ook niet compleet zonder berichtgeving die verschijnt rond Prinsjesdag. We raden u daarom aan gebruik te maken van actuele nieuwsmedia in de klas. Nieuws in de klas stelt dag- en weekbladen kosteloos beschikbaar voor het onderwijs. U vraagt hiervoor de Nieuwsservice voor docenten en de Nieuwsservice Digitaal aan. De leerlingen kunnen dan in de klas het nieuws en de berichtgeving vergelijken en bespreken.

Nieuwsservice van Nieuws in de klas:

- **Nieuwsservice voor docenten:** U ontvangt twee weken lang twee exemplaren per dag van één of meerdere dag- en weekbladen naar keuze op school of bij u thuis.
- **Nieuwsservice Digitaal:** Met de Nieuwsservice Digitaal krijgen docenten en leerlingen toegang tot de digitale edities van nieuwstitels. Docenten kunnen kosteloos tweemaal per jaar, vier weken toegang krijgen per nieuwstitel.

* Zie voor de voorwaarden: <https://www.nieuwsindeklas.nl/onze-diensten/>

Let op dat bij het aanvragen van de Bezorgdienst een verwerkingstijd van minimaal één week gehanteerd wordt. Indien u de nieuwstitels in de week van Prinsjesdag wilt ontvangen, dient uw aanvraag uiterlijk **zondag 12 september 2021** binnen te zijn.

NB: De begroting verschijnt in de woensdagkranten na Prinsjesdag (dit jaar op 22 september).

Niveau

De opdrachten in deze bundel zijn gericht op de bovenbouw van het primair onderwijs. Sommige docenten gebruiken delen van de uitgave ook in groep 5/6.

Over Nieuws in de klas

Nieuws in de klas biedt docenten en leerkrachten in het primair en voortgezet onderwijs de mogelijkheid nieuwsmedia, zowel op papier als digitaal, in te zetten als lesinstrument ter bevordering van taalvaardigheid, mediawijsheid en burgerschap. De stichting is het educatieplatform van NDP Nieuwsmedia, de brancheorganisatie voor nieuwsbedrijven.

Antwoorden

In deze toelichting staan de antwoorden die tijdens het maken van de lesbundel bekend zijn. De overige antwoorden op de vragen zijn nog niet bekend (zoals de begroting van 2022) of ze zijn naar eigen invulling (zoals het zoeken van nieuwsberichten).

Pagina 8-9

Opdracht 1:

1. Mark Rutte (VVD): minister-president, minister van Algemene Zaken G
2. Hugo de Jonge (CDA): minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
(ook viceminister president) H
3. Kajsa Ollongren (D66): minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
(ook viceminister president) B
4. Carola Schouten (ChristenUnie): minister van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit (ook viceminister-president) M
5. Sigrid Kaag (D66): minister van Buitenlandse Zaken E
6. Tom de Bruijn (D66): minister voor Buitenlandse Handel
en Ontwikkelingssamenwerking J
7. Ferdinand Grapperhaus (CDA): minister van Justitie en Veiligheid K
8. Sander Dekker (VVD): minister voor Rechtsbescherming C
9. Ingrid van Engelshoven (D66): minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap L
10. Arie Slob (ChristenUnie): minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media P
11. Wopke Hoekstra (CDA): minister van Financiën D
12. Ank Bijleveld (CDA): minister van Defensie N
13. Barbara Visser (VVD): minister van Infrastructuur en Waterstaat F
14. Stef Blok (VVD): minister van Economische Zaken en Klimaat A
15. Wouter Koolmees (D66): minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid I
16. Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport Hugo de Jonge (CDA) en
staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport Paul Blokhuis (CU) O

Pagina 11

Opdracht 3:

- a. Mark Rutte

Opdracht 4:

- a. Ingrid van Engelshoven en Arie Slob
- b. Ingrid van Engelshoven is ook verantwoordelijk voor cultuur en wetenschap

Pagina 13

Opdracht 1:

Het is de traditie dat de koning de troonrede voorleest. De koning is ceremonieel staatshoofd, de ministers zijn verantwoordelijk.

Opdracht 2:

- b. Leden van de Staten-Generaal
- c. De leden van de Eerste en Tweede Kamer, oftewel het parlement

Pagina 16

Opdracht 4:

- a. De rijksbegroting gaat over miljoenen euro's. De begroting is zelfs zo groot dat het eigenlijk over miljarden gaat en zou daarom ook de miljardennota kunnen heten.

Pagina 19

Opdracht 1:

De koning is ceremonieel staatshoofd, de ministers zijn verantwoordelijk

Opdracht 3:

- a. VVD, D66, CDA, ChristenUnie
- b. PvdA, Fractie Den Haan, GroenLinks, PVV, PvdD, SP, SGP, FvD, DENK, Volt, Bij1, BBB, JA21, Groep Van Haga
- c. Oppositie

Pagina 20-21

Opdracht 1:

A. Lilianne Ploumen	J. Kees van der Staaij
B. Mark Rutte	K. Lilian Marijnissen
C. Jesse Klaver	L. Joost Eerdmans
D. Laurens Dassen	M. Wopke Hoekstra
E. Liane den Haan	N. Farid Azarkan
F. Rob Jetten	O. Gert-Jan Segers
G. Esther Ouwehand	P. Wybren van Haga
H. Geert Wilders	Q. Caroline van der Plas
I. Thierry Baudet	R. Sylvana Simons

1. Prinsjesdag

Stel je voor: je komt na de zomervakantie op school. Dan wil je toch wel weten wat er het komende jaar allemaal gaat gebeuren. De meesters en juffen van de school weten dat en hebben hard gewerkt om een mooi verhaal te schrijven. Daarin staan in het kort alle plannen van de school (bijv. over leuke schoolreisjes, plannen voor verbouwing van de school). Dit verhaal wordt op een feestelijke gebeurtenis voorgelezen. De juffen en meesters komen in nette kleren in een speciaal voertuig naar school en lezen de plannen voor.

Zo gaat het eigenlijk ook op de derde dinsdag van september. Dan is het Prinsjesdag. Prinsjesdag 2021 vindt vanwege de Coronamaatregelen plaats in de Grote Kerk in Den Haag. In de troonrede staan de plannen van de regering voor het komende jaar. Wist je dat Prinsjesdag al meer dan 200 jaar bestaat?

Het programma van Prinsjesdag is dit jaar anders, net zoals vorig jaar, vanwege de coronamaatregelen. De rijtoer in de Glazen Koets gaat niet door en de koning leest de Troonrede voor in de Grote Kerk in plaats van vanuit de Ridderzaal.

Foto: rijksoverheid.nl

Opdracht 1

Pak een krant van woensdag 22 september of zoek in de Nieuwsservice Digitaal en kijk of je de volgende onderwerpen in het nieuws terug kunt vinden. Maak met de klas of met een groepje een muurkrant. Schrijf bovenaan om welk onderwerp het gaat en leg kort uit wat het met Prinsjesdag te maken heeft. Plak daaronder een bericht of artikel dat over dat onderwerp gaat.

- Koning Willem-Alexander
- Gouden koets
- Glazen koets
- Minister van Financiën
- Koffertje
- Miljoenennota
- Rijksbegroting
- Troonrede
- Balkonscène
- Hoeden

2. Van wie zijn de plannen?

Opdracht 1

Hieronder zie je de foto's van de ministers die in het (demissionair) kabinet zitten. Zoek in het nieuws op wie de ministers zijn en vul op de volgende pagina het schema in met de juiste letter bij de juiste naam. Schrijf ook op over welke gebieden deze ministers gaan.

Foto's: rijksoverheid.nl

		letter
1	Mark Rutte minister van
2	Hugo de Jonge minister van
3	Kajsa Ollongren minister van
4	Carola Schouten minister van
5	Sigrid Kaag minister van
6	Tom de Bruijn minister voor
7	Ferdinand Grapperhaus minister van
8	Sander Dekker minister voor
9	Ingrid van Engelshoven minister van
10	Arie Slob minister voor
11	Wopke Hoekstra minister van
12	Ank Bijleveld minister van
13	Barbara Visser minister van
14	Stef Blok minister van.....	...
15	Wouter Koolmees minister van
16	Op 3 september 2021 heeft Tamara van Ark (VVD) ontslag genomen als minister voor Medische Zorg en Sport. Wie zal haar taken overnemen?	O

Opdracht 2

Probeer in berichtgeving van deze week nieuws te vinden over ten minste twee ministers.

Waarom zijn ze in het nieuws? Vul hieronder in met bronvermelding.

Bronvermelding:

Medium (bijv. krant, online, tv)	Titel bericht	Naam auteur*	Datum
Minister + waarom in het nieuws?			
.....			
.....			
.....			
.....			

Medium (bijv. krant, online, tv)	Titel bericht	Naam auteur	Datum
Minister + waarom in het nieuws?			
.....			
.....			
.....			
.....			

Medium (bijv. krant, online, tv)	Titel bericht	Naam auteur	Datum
Minister + waarom in het nieuws?			
.....			
.....			
.....			
.....			

*Over naam auteur: Vermeld hier de naam van de auteur indien bekend.

Opdracht 3

a. Wie is de minister-president?

.....

b. Zoek een nieuwsbericht over de minister-president.

Bronvermelding:

Medium (bijv. krant, online, tv)	Titel bericht	Naam auteur	Datum
Waar gaat het bericht over?			
.....			
.....			
.....			
.....			

Opdracht 4

a. Welke ministers gaan er over scholen?

.....

b. Wat doen hij/zij nog meer?

.....

Opdracht 5

Noem twee ministers waar jij wel eens van gehoord hebt. Schrijf erachter waar je ze van kent.

.....

.....

.....

.....

Opdracht 6

Noem twee ministers waar je tot nu toe nooit van gehoord had. Zoek twee berichten waarin deze ministers genoemd worden.

a.

Wat is de naam van de minister?

.....

Waarom is de minister in het nieuws? Omschrijf het bericht.

.....
.....
.....

Waar heb je het bericht gevonden?

Medium (bijv. krant, online, tv)	Titel bericht	Naam auteur	Datum

b.

Wat is de naam van de minister?

.....

Waarom is de minister in het nieuws? Omschrijf het bericht.

.....
.....
.....

Waar heb je het bericht gevonden?

Medium (bijv. krant, online, tv)	Titel bericht	Naam auteur	Datum

3. Troonrede

De troonrede is een lange toespraak. Daarin vertelt de koning hoe het met Nederland gaat. Er is heel veel te vertellen over wat er in Nederland gebeurt. De koning vertelt wat de belangrijkste onderwerpen zijn en wat de regering wil gaan doen.

Opdracht 1

Eigenlijk schrijft de koning niet zelf de troonrede. De minister-president schrijft samen met de andere ministers de troonrede voor de koning. Waarom leest de minister-president de troonrede niet zelf voor?

.....
.....
.....
.....

Opdracht 2

Zoek in de krant van woensdag 22 september, de dag na Prinsjesdag, de troonrede op.

a. Bronvermelding:

Medium (bijv. krant, online, tv)	Titel bericht	Naam auteur	Datum

b. Hoe begint de troonrede?

.....
.....
.....
.....

c. Wie bedoelt de koning daarmee?

.....
.....
.....
.....

4. Het koffertje

In het koffertje dat de minister van Financiën meebrengt, zit de begroting van het volgende jaar. Een begroting is eigenlijk een plan over geld. In dat plan staat hoeveel geld wordt uitgegeven door de regering en waar dat geld vandaan moet komen. De regering maakt dus op Prinsjesdag bekend wat de plannen zijn voor het komende jaar, wat al die plannen uit de troonrede gaan kosten en waar ze dat geld vandaan denkt te halen.

Opdracht 1

Maak met een groepje een begroting voor een klassenfeestje. Bedenk wie alles gaat betalen en wat er gaat gebeuren. Denk bijvoorbeeld aan eten, drinken, toegangsgeld voor de bioscoop en reiskosten. En hoe komen jullie aan inkomsten: moet iedereen zelf betalen of vraag je geld aan de ouders? De totale inkomsten en uitgaven moeten gelijk uitkomen.

inkomsten		uitgaven	
kaartjes verkopen		bekertjes	
verkopen van hapjes		bordjes	
bijdrage van ouders		drinken	
...		reiskosten	
		hapjes	
		toegangskaartjes	
	+	...	+
Totaal Inkomsten		Totaal uitgaven	

Opdracht 2

Kijk nog eens goed naar de zojuist gemaakte begroting. Stel je voor dat het eten veel duurder wordt dan jullie hadden bedacht. Wat moet er dan veranderen aan de begroting?

.....

.....

.....

.....

Opdracht 3

a. Binnen een groep is niet iedereen het altijd meteen eens. Wat is een goede manier om het eens te worden?

.....

.....

.....

b. Presenteer jullie begroting aan de klas. Hoe reageert de klas?

.....

.....

Opdracht 4

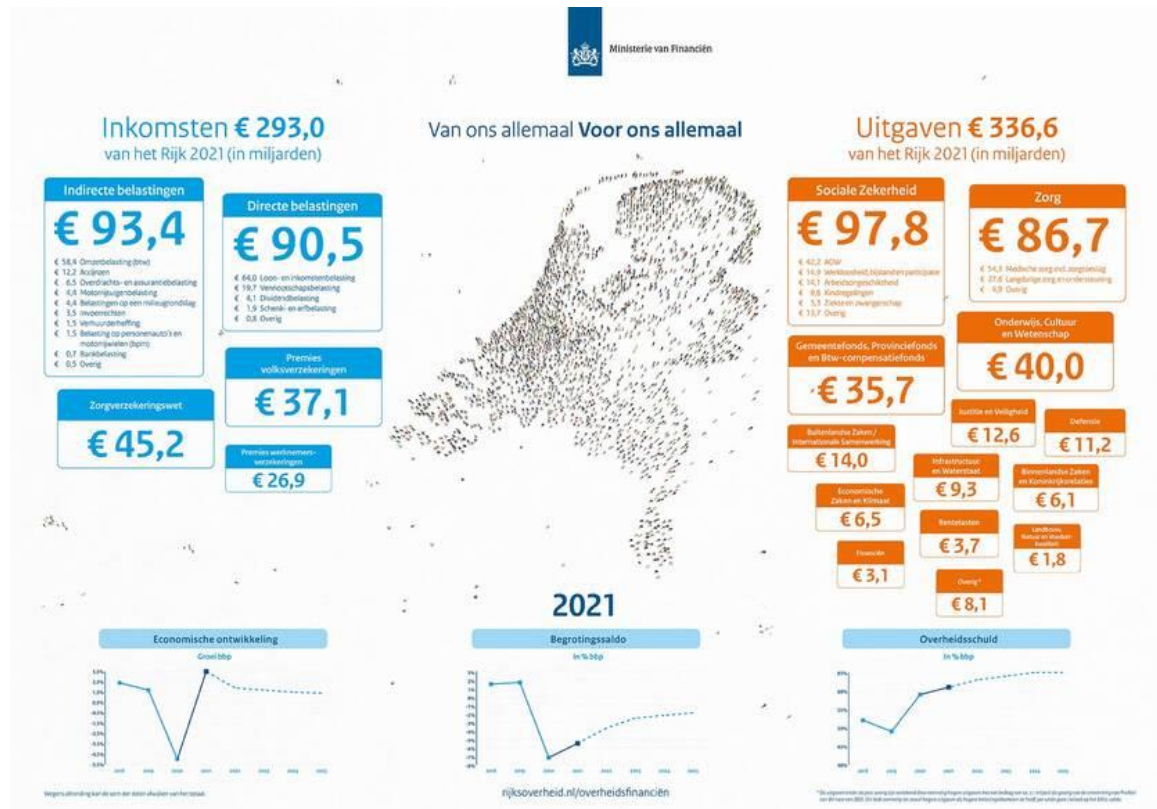
a. De toelichting op de rijksbegroting heet de miljoenennota. Waarom is dat zo?

.....
.....
.....

b. Bedenk een naam voor jullie eigen begroting.

.....
.....

Hier zie je de rijksbegroting van 2021.

Bron: rijksverheid.nl

In de krant van 22 september staat de begroting van 2022. Zoek deze begroting op in de krant en knip hem uit. Gebruik deze bij de opdrachten hieronder.

Bronvermelding:

Medium (bijv. krant, online, tv)	Titel bericht	Naam auteur	Datum

Opdracht 5

a. Hoeveel is het kabinet van plan uit te geven in 2022 (de uitgaven)?

.....

b. Hoeveel denkt het kabinet te ontvangen in 2022 (de inkomsten)?

.....

c. Wat is het verschil?

.....

d. Is dit een tekort of een overschot?

.....

e. Wat is de naam van dit verschil?

.....

Opdracht 6

Vergelijk de figuur op pagina 16 met de nieuwe begroting van 2022 die je hebt gevonden.

a. Wordt er in 2022 bezuinigd (minder uitgegeven) op onderwijs?

.....

.....

b. Zoek in het nieuws een maatregel die het kabinet wil nemen om te bezuinigen. Noteer de naam van het artikel en de maatregel.

Bronvermelding:

Medium (bijv. krant, online, tv)	Titel bericht	Naam auteur	Datum
Maatregel			
.....			
.....			
.....			
.....			

Opdracht 7

a. Kijk naar de inkomsten voor 2022. Waar verwacht het kabinet het meest aan te verdienen? Maak een top 3 van inkomsten.

- 1
- 2.....
3.

b. Kijk naar de uitgaven voor 2022. Waar wil het kabinet het meest aan uitgeven? Maak een top 3 van uitgaven.

1.
2.
3.

Foto: rijksoverheid.nl

5. Prinsjesdag en daarna

De dagen direct na Prinsjesdag mogen de partijen in de Tweede Kamer reageren op de begroting. Dit zijn de Algemene Beschouwingen. Eerst komen alle fractievoorzitters aan het woord. Daarna mag de minister-president hierop reageren. Dan mogen de fractievoorzitters weer reageren en veranderingen voorstellen. Daar reageert de minister-president weer op.

Opdracht 1

Waarom gaat de koning niet zelf in discussie met de Tweede Kamer?

.....
.....
.....

Opdracht 2

Zoek in het nieuws van donderdag, vrijdag of zaterdag foto's en artikelen over de Algemene Beschouwingen.

Bronvermelding:

Medium (bijv. krant, online, tv)	Titel bericht	Naam auteur	Datum

Welke fractievoorzitters krijgen de meeste aandacht?

.....
.....
.....

Opdracht 3

a. Een aantal partijen in de Tweede Kamer heeft ministers in de regering. Welke partijen zijn dat?

.....
.....
.....

b. De rest van de partijen in de Tweede Kamer heeft geen ministers in de regering. Welke partijen zijn dit?

.....
.....
.....

c. De partijen die samen de regering vormen, worden de coalitie genoemd. Vaak wordt een woord gebruikt voor de rest van de partijen - ook al zijn deze partijen het vaak niet met elkaar eens. Welk woord?

.....
.....

6. Discussie over de begroting

In de Tweede Kamer wordt gediscussieerd over de rijksbegroting en de miljoenennota. De ministers bedenken plannen en kunnen ze laten uitvoeren. Voordat ze hun plannen kunnen uitvoeren, moeten de Tweede en Eerste Kamer goedkeuring geven over de verdeling van het geld in de begroting. In de Tweede Kamer zitten 13 partijen. Elke partij heeft een fractievoorzitter. Deze is vaak het gezicht van de partij, ook al zitten er meer mensen van die partij in de Tweede Kamer. De fractievoorzitters mogen als eerste reageren op de begroting en de miljoenennota.

Opdracht 1

Wie is wie? Vul in onder de foto's: Liane den Haan, Wybren van Haga, Wopke Hoekstra, Jesse Klaver, Rob Jetten, Lilian Marijnissen, Sylvana Simons, Farid Azarkan, Gert-Jan Segers, Kees van der Staaij, Lilianne Ploumen, Joost Eerdmans, Esther Ouwehand, Thierry Baudet, Geert Wilders, Mark Rutte, Laurens Dassen, Caroline van der Plas.

A. Naam:

.....

Politieke partij:
PvdA

B. Naam:

.....

Politieke partij:
VVD

C. Naam:

.....

Politieke partij:
GroenLinks

D. Naam:

.....

Politieke partij:
Volt

E. Naam:

.....

Politieke partij:
Fractie Den Haan

F. Naam:

.....

Politieke partij:
D66

G. Naam:

.....

Politieke partij:
PvdD

H. Naam:

.....

Politieke partij:
PVV

I. Naam:

.....

Politieke partij:
FvD

J. Naam:

.....

Politieke partij:
SGP

K. Naam:

.....

Politieke partij:
SP

L. Naam:

.....

Politieke partij:
JA21

M. Naam:

.....

Politieke partij:
CDA

N. Naam:

.....

Politieke partij:
DENK

O. Naam:

.....

Politieke partij:
ChristenUnie

P. Naam:

.....

Politieke partij:
Groep Van Haga

Q. Naam:

.....

Politieke partij:
BBB

R. Naam:

.....

Politieke partij:
Bij1

Foto's: *tweedekamer.nl*

Opdracht 2

Zoek in het nieuws de reacties van drie fractievoorzitters en vul in de schema's op de volgende pagina in: de bronvermelding, de partij van de fractievoorzitter, is hij/zij tevreden over de plannen van het kabinet en zit de partij van de fractievoorzitter kabinet (de coalitie) of in de oppositie?

Bronvermelding:

Medium (bijv. krant, online, tv)	Titel bericht	Naam auteur	Datum
Partij:			
Tevreden?:			
Partij in kabinet of oppositie:			
.....			
.....			
.....			
.....			

Medium (bijv. krant, online, tv)	Titel bericht	Naam auteur	Datum
Partij:			
Tevreden?:			
Partij in kabinet of oppositie:			
.....			
.....			
.....			
.....			

Medium (bijv. krant, online, tv)	Titel bericht	Naam auteur	Datum
Partij:			
Tevreden?:			
Partij in kabinet of oppositie:			
.....			
.....			
.....			
.....			

Wil je toetsen of je alles weet van Prinsjesdag? Doe dan de quiz van Prodemos.

<https://prodemos.nl/leren/oa-prinsjesdag-2014-quiz-de-slimste-leerling/>